

IV

NOVOSTI//NEWS

Mr. Jasmin JAJČEVIĆ

Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona

jasmin.jajcevic989@gmail.com

UDK/UDC: 930.25(497.6 Tuzla) (047)

Izveštaj sa Međunarodne konferencije „TUZLANSKI ARHIVSKI DANI“ Tuzla, 27. i 28. septembar 2019. godine¹

U organizaciji Društva arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona održana je dvodnevna Međunarodna konferencija pod nazivom „Tuzlanski arhivski dani“, 27. i 28. septembra (petak i subota) 2019. godine, u hotelu Mellain u Tuzli. Otvaranje Konferencije, je upriličeno 27. septembra 2019. godine, sa početkom u 18 sati u Kongresnoj sali Hotela Mellain u Tuzli. Konferencija je okupila stručnjake iz oblasti arhivistike, historije i informaciono-komunikacijskih tehnologija iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije. Izloženo je 19 naučnih radova sa okvirnom temom „Elektronski zapisi kao historijski izvori četvrte generacije – značaj, zaštita i korištenje“. Riječ je o veoma aktuelnoj temi s obzirom na činjenicu da u registraturama, ali i arhivima nastaju znatne količine e-zapisa.

Prilog 1. *Plakat Međunarodne konferencije
„Tuzlanski arhivski dani“.*

Međunarodnu konferenciju „Tuzlanski arhivski dani“ organizovalo

1 Više o međunarodnoj konferenciji „Tuzlanski arhivski dani“ vidi: Jasmin Jajčević, Izveštaj sa Međunarodne konferencije „Tuzlanski arhivski dani“, Tuzla, 27. i 28. septembar 2019, godine, *@rhivi*, ICARUS Hrvatska, br. 7, Zagreb 2020; Jasmin Jajčević, Izveštaj sa Međunarodne konferencije „Tuzlanski arhivski dani“, Tuzla, 27. i 28. septembar 2019, godine, *Arhivski glasnik*, Informativni bilten Arhivističkog društva Srbije, br. 14, Beograd 2019, 30-32; Jasmin Jajčević, Izveštaj sa Međunarodne konferencije „Tuzlanski arhivski dani“, Tuzla, 27. i 28. septembar 2019, godine, *Glasnik Udruženja arhivskih radnika Republike Srpske*, god. XI, br. 11, Banja Luka 2019, 387-390; Miroslav Novak, Međunarodna konferencija „Tuzelski arhivski dani“, *Arhivi*, Glasilo Arhivskog društva in arhivov Slovenije, Letnik 42, št. 2, Ljubljana 2019, 372-375. (http://www.arhivsko-drustvo.si/wp-content/uploads/2020/01/Arhivi_2019-Iss-2.pdf).

je Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona, pod pokroviteljstvom Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke. Sponzori konferencije bili su „Kabas“ d.o.o. Sarajevo i „Itineris“ d.o.o. Tuzla. Na početku, prisutne je pozdravio i održao uvodno izlaganje Predsjednik Organizacionog odbora Konferencije, mr. sc. Omer Zulić. Konferenciju je svečano otvorio ministar za kulturu, sport i mlade u Vladi Tuzlanskog kantona, gospodin Srđan Mićanović.

Prilog 2. Učesnici Međunarodne konferencije “Tuzlanski arhivski dani”.

Pored obraćanja ministra Mićanovića i predsjednika Organizacionog odbora, u dijelu pozdravnih obraćanja, skupu su se obratili istaknuti arhivski stručnjaci, naučni radnici, direktori i predstavnici arhiva, te predsjednici arhivističkih udruženja iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske i Slovenije i to:

- Dr. sc. Dinko Čutura, direktor Hrvatskog državnog arhiva,
- Dr. sc. Silvija Babić, predsjednica Hrvatskog arhivističkog društva,
- Lela Pavlović, direktorica Međuopštinskog istorijskog arhiva Čačak i predsjednica Arhivističkog društva Srbije,
- Dr. sc. Miroslav Novak, Pokrajinski arhiv Maribor,
- Spomenka Pelić, predsjednica Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine i direktorica Kantonalnog arhiva Travnik,
- Milena Popović Subić, Arhiv Vojvodine, Novi Sad,
- Mr. sc. Sejdaliya Gušić, predsjednik Arhivističkog udruženja u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- Dr. sc. Vlatka Lemić, Sveučilište u Zagrebu, ICARUS Hrvatska.

Nakon svečanog otvorenja i obraćanja gostiju, upriličena je promocija knjige dr. Vlatke Lemić (Sveučilište u Zagrebu) pod nazivom *Arhivi i arhivistika za suvremenog korisnika*. Promotori knjige bili su: prof. dr. Hrvoje Stančić (Filozofski

fakultet Sveučilišta u Zagrebu), dr. sc. Zdenka Semlič Rajh (Pokrajinski arhiv Maribor) i prof. dr. Izet Šabotić (Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli). Osim toga, na konferenciji je bila upriličena i prezentacija arhivske opreme, te informacionih sistema, za upravljanje e-zapisima.

Prilog 3. Promocija knjige “Arhivi i arhivistika za suvremenog korisnika”, autorice dr. sc. Vlatke Lemić (Promotori: prof. dr. Izet Šabotić, prof. dr. Hrvoje Stančić, dr. sc. Zdenka Semlič Rajh).

Tema međunarodne konferencije “Tuzlanski arhivski dani” bila je *Elektronski zapisi kao historijski izvori četvrte generacije - značaj, zaštita i korištenje*, a ista je realizovana u tri sesije i to:

Prva sesija

1. Dr. sc. Vlatka LEMIĆ, *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu* (Hrvatska), ***Time Machine projekt: arhivske perspektive.***
2. Dr. sc. Miroslav NOVAK, *Pokrajinski arhiv Maribor* (Slovenija), ***O mogućnostima upotrebe umjetne inteligencije u arhivima.***
3. Prof. dr. Izet ŠABOTIĆ, *Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli* (Bosna i Hercegovina), ***Elektronski zapisi kao historijski izvori – prednosti i zamke.***
4. Dr. sc. Zdenka SEMLIČ RAJH, *Pokrajinski arhiv Maribor* (Slovenija), ***RiC (Records in Context) i elektronski zapisi.***

Druga sesija

5. Prof. dr. sc. Hrvoje STANČIĆ, *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu* (Hrvatska), ***Blockchain i očuvanje povjerenja u e-zapise.***

6. Dr. sc. Silvija BABIĆ, *Hrvatski državni arhiv* (Hrvatska), **Propitivanje temeljnih arhivističkih principa u e-okruženju.**
7. Mr. Aida ŠKORO BABIĆ, *Arhiv Republike Slovenije* (Slovenija), **Izazovi arhiviranja elektroničke građe slovenačkog pravosuđa.**
8. Zoran VUKELIĆ, *Istorijski arhiv Subotica* (Srbija), **Prednosti i mane elektronske komunikacije – Iz prakse Službe zaštite arhivske građe i registraturskog materijala Istorijskog arhiva Subotica.**
9. Mr. Jasmin JAJČEVIĆ, *Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona* (Bosna i Hercegovina), **E-zapisi – prednosti, nedostaci i preporuke zaštite.**

Prilog 4. Program Međunarodne konferencije "Tuzlanski arhivski dani".

10. Mr. sc. Omer ZULIĆ, *Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona* (Bosna i Hercegovina), **Uloga propisa u uspostavljanju sistema upravljanja e-zapisima u Bosni i Hercegovini.**
11. Msr. Jasmina ŽIVKOVIĆ, *Istorijski arhiv Požarevac* (Srbija), **Zaštita podataka o ličnosti kao izazov u vremenu elektronskih zapisa.**

Treća sesija

12. Prof. dr. Sead SELIMOVIĆ, *Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli* (Bosna i Hercegovina), **Značaj elektroničkih izvora za izučavanje historije Bosne i Hercegovine od 1992. do 1995. godine.**

13. Slobodanka CVETKOVIĆ, *Istorijski arhiv Požarevac* (Srbija), **Dokumenti istrgnuti iz konteksta, opasnost od manipulisanja naukom.**
14. Tatjana SEGENDINČEV, *Istorijski arhiv Subotica* (Srbija), **Korišćenje „e-arhive“ u istraživanju na primeru čitaonice Arhiva Subotice.**
15. Stjepan PRUTKI, Irena MILOBARA, *Državni arhiv u Vukovaru* (Hrvatska), **Mogući metapodaci i njihovo povezivanje u opisu i korištenju digitaliziranih zemljišnih knjiga Državnog arhiva u Vukovaru.**

Prilog 5. Program Međunarodne konferencije "Tuzlanski arhivski dani".

16. Milena POPOVIĆ SUBIĆ, *Arhiv Vojvodine, Novi Sad* (Srbija), **Javni registri osnov e-uprave.**
17. Jugoslav VELJKOVSKI, *Istorijski arhiv Grada Novog Sada* (Srbija), **Šta posle papira? E-dokumenti i pisanje istorije u XXI veku.**
18. Dr. sc. Gašper ŠMID, *Arhiv Republike Slovenije* (Slovenija), **SI AS 2058, Zbirka stenografskih bilježaka sednica Predstavnik, Senata i Skupštine Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, odnosno Kraljevine Jugoslavije, 1919-1939, 1.2 t. m.**
19. Žarko ŠTRUMBL, dr. sc. Gašper ŠMID, *Arhiv Republike Slovenije* (Slovenija), **Digitalizacija negativna na staklenim panelima iz SI AS 1138, Geodetska administracija Republike Slovenije.**

Predsjednik Organizacionog odbora Konferencije mr. sc. Omer Zulić istakao je da se arhivi već nekoliko decenija susreću sa stvaranjem elektronskih zapisa, ali da smatra da nisu na najadekvatniji način odgovorili na sve izazove sa kojima se susreću u vezi tih zapisa, od njihovog nastanka, korištenja, pa i zaštite. Da ne bismo

došli u situaciju da nakon nekoliko decenija razmišljamo da li smo uopće sačuvali te važne historijske izvore, bitno je da u ovom momentu akteliziramo to pitanje i ponudimo određena rješenja i smjernice.

Zemlje regiona već su napravile značajne korake u uspostavljanju sistema upravljanja e-zapisima u arhivima i registraturama, jer to više nije stvar izbora nego potrebe. Profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. Hrvoje Stančić istakao je da je informacijska tehnologija već dugo prisutna u arhivima, da gradivo dolazi u arhive, zbog čega upravo arhivi trebaju biti spremni preuzeti, danas dominantno, elektroničko gradivo.

Predstavnica Istorijskog arhiva Požarevac Slobodanka Cvetković naglasila je da arhivistima u Srbiji najviše pravi problem što prethodne stvari za uređenje arhivističke struke u dovoljnoj mjeri nisu prilagođene, kako bi ispratili ono što im se dešava na polju elektronskih zapisa.

Prilog 6. Zajednička fotografija učesnika Međunarodne konferencije "Tuzlanski arhivski dani".

Cilj Konferencije bila je razmjena znanja i iskustava na vrlo aktuelnu i značajnu temu arhivske Konferencije "Elektronski zapisi kao historijski izvori četvrte generacije - značaj, zaštita i korištenje". Na ovaj način Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona nastojalo je dati svoj doprinos uspostavljanju, uređenju i unapređenju sistema upravljanja e-zapisima u arhivima, ali i registraturama. Učesnici i izlagači na Konferenciji bili su eminentni stručnjaci iz oblasti arhivistike, informacionih tehnologija i historije iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Slovenije. Prilagođavanje arhiva potrebama vremena obilježenog novim tehnologijama je proces i zato je najvažnije raditi na razvoju i razumijevanju novih tehnologija i njihovoj efikasnoj primjeni, istakli su stručnjaci na održanoj Konferenciji. Tako će se i digitalna građa kvalitetno zaštititi, ali i biti dostupna korisnicama, onda kada oni to trebaju. Za taj proces izuzetno su važni i stručni i naučni skupovi, a jedan od njih je svakako i Međunarodna konferencija "Tuzlanski arhivski dani".